

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 4. Passus est Dominus cadere Petrum, vt Zelum eius mitigaret, & alios eadem mensurâ metiretur, quâ ipse mensus fuerat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

istū quem librauit medium illi caput distindere voluit. Deinde, quid si iam accedat his, ter, imo centies per diem cum tali flagitio?

¶ VII. Ratio cur confirmetur in primatu Ecclesie. Ad hoc blanda disponit providentia Salvatoris, permittit lapsum eius ita miserandum, impudentē, ignominiosum, sic ut neget & ipsam Christum a quo præcedente nocte beneficia receperat in-fabilia, nec id semel fecisse sufficiebat, sed tertio repetit & confirmavit, idq; non longo temporis intervallo, sed paucis horis: adde non simplici negatione, sed superaditis iuramentis & periuriis, execrationibus & anathematis: vltimū nemine illi pugione pectori appposito petente, sed ad vocē viliſſimæ puellæ, & quorundam ministrorum scurrarū: non inopinato comprehensus, sed serio, & sæpe præmonitus paulo ante à Christo; & quidē addito iuramento: quatenus oculos suos in propriā conjiciens fragilitatē, turpesque crimines, peccatores ipse peccator nō exhorreat: nec peccata aliena quantumvis multa & grauiā, fallidius abominetur. Disertissima non sunt hic tacenda verba D. Aug. *Credenda erant*

D. Aug. *Petro clauis Ecclesie, imo credita sūt ei clauis regni caelorum: credenda & innumera populi malicia, quæ esset pro sua natura vitiosa, passionibus, culpis innotata, atq; peccatis. Dicit ad eum Saluator. Tibi dabo clauis regni caelorum &c. ut in quantum fidelis sanctorū in sententiis esset, etiam deusimul dispensor. Erat enim ruerat hic Petrus paulo durior & sententia, sicut eius austeritatem irruentia ob Christi inuicturā, serui Principis sacerdotum declarant auricula. Hic igitur tam durus atque ferus, si donum non peccandi à Domino fuisset adeptus, quæ uenia commissis populi donaretur? sed idcirco diuina prouidentia secretum uia temp. ruit, atque primus uertit, ut primus ipse haberetur, ac rueret in peccatum, quo erga peccantes diuoriam sententiam proprii oculus inuitu temperaret.*

§. 4. Passus est Dominus cadere Petrum, ut Zelum eius mitigaret, & alios ad in mensurā metiretur, quā ipsi mensuram fuerat.

¶ IO Noverat Dominus, inquit D. Aug. zelum quo Petrus feruebat in iis quæ ad ipsum spectabant: nec est pulvis tormentarius ita dispositus ut accendatur, & in altum eruat turres, propugnacula, imo montes vnica scintilla illi incidente, ut Petrus erat ad feruorem bilemque dispositus aduersus eum qui Christo mali aliquid intemeret; omnia euerſurus, montes etiam altiōres. Die quodam dum Christus de passione sua corā discipulis suis diceret, prædixitque se manibus tra-

hendum inimicorum, à quibus ad mortem uolentorqueretur: Dicebat, quia oportebat eū multa pati. à superioribus &c. tanto zelo feruens exaruit, ut se à Christo constanter opposuerit, dicendo: Domine, nequaquam hoc fiet, me iustificet nam ubicumque ego fuerō, certō tibi persuade, qui tibi uel hilum tuæ uelſti lacerare præsumas fore seminem: Absit à te Domine, non eris tibi hoc. Tunc dixit hoc animo & seruire, ut necessarium fuerit ad eum cohibendum, Christus illum tanta uoluntate corripere aspexit, quā uocaret illum & inceparet ut lanam sibi que aduersum, uirumque in diuinis admodum idiotā & ignorantem. *Vade post me facina: scandalum et moie non enim sapi ea quæ Dei sunt, sed quæ hominum.*

Quādo in cena Dominus reuelare uoluit quæ sibi essent euentura, nempe quod uix ex discipulis cum esset traditurus, quatenus pateret ipsum Deum esse, omnia futura nosse, nec mortem sibi esse sibi inuoluntariā, sed sapientiā diuinā dispositā, tantū dixit: *Amen dico uobis quia uiam uosq; me traditurus est: non illum quis esset nominaturus.* An euidentiū nō pateſceret, quod omnia nosset, si proprio signaret nomine proditorum eum uoluit nominare, respondit D. Chrys. quæ aliter tibi D. Petrus qui si sciuisset quis esset, eū deus tibus scultratum dilaniasset: & quamuis coruolū inquireret ut hunc sciret, atque D. Ioan. ut sequestrum statueret, qui à Christo perueniret, quidem illum D. Ioan. reuelat, ille tamen uolentem inimicū illi caelestem illū, quasi exaruit, quā raptus in pectus recubuit Saluatoris, ut uerbum aliquod D. Petr. manifestaret. Omnibus in propatulo est quid fecerit eū Dns à Iuda in uolentem: eū enim arma illius adeo lægida esset, & militū armis ac ministrorū gladiis & fustibus inæqualia, illa tamen produxit, & Pontificis seruo auriculā præſeide impeterit. Imo etiam post lapsum, iam erectus, & officio sanctus summi Pontificis eundem celum manifeste declarat.

Dominus illi de caelo liuteum demisit pleni omnigenis & immundis animalibus, colubris, bosonibus, serpentibus, draconibus, uolūq; uocem sibi præcipientem: *Petro, occide, & manduca.* Quæ declarabat illi se mittere ad eum Gentiles, peccatores, abominabiles, infideles, adulteros, homicidas, periuros, Dei iuratores, & carnales, ut eorū uita sua peruerſa necaret, & corpori suo mystice Eccl. incorporaret, ut illos Spir. S. uiuificeret: hūc eteum est qui uitam huic corpori subministrat. Eo modo quo tu occisam perdissem, uel arcecomedens illum in te incorporas, ita ut, perditā uita irrationali, quā uiuebat, tibi incorporatus uita

etiam vint hominis rationali. Ad Petru immuni la-
 hant delinuit animalia: quia remedium vitamque
 peccatoru Petri inanimis & potestati tradiderat.
 In iplo quo vox de celo ruit: *Petre, occide &
 manduca*. continuo stomachus illi nauicat, vilce-
 ri co-moratur, & circūspiciantur, atq; tali malo
 liberi me Dñs, nequaquã hoc fecero, hinc apage
 ipa immunda anima mea an ergo illa meo sũ illo-
 macho receptas: *Abi a me Domine*. Cui cum
 Dñs responderet, ne mihi Petre illa vt immunda
 regas, nec enim ego illa salubriofus abo minor:
 foluolo & terro idem replicat, quo zelum suum
 tollant aduersus peccatores feruentiorẽ & quan-
 tam illõ auaricia parentur, quamque contra eos
 vniuerſi zelus eius incẽderetur. Si hoc ita factũ
 credimus etiam post lapsum, & repetitas toties
 suas negationes, quid ageret, aut quomodo se ha-
 beret a peccatis culpisque immortuus, & cui Deus
 tribuisset, vt nunquã in peccatũ graue corruisset.
 III. *Si dñm nos peccandi a Domino fuisse adeptus?*
 Inquit D. Aug. que venia co-missis populi donaretur?
 Vtante rãdẽ addezet zelo eius feruentiori scutu
 sua propria fragilitate, permittit vt rã enormiter
 laboraret quatenus hoc lapsu redderet mitior,
 & in omi careret, aut deficeret indulgentior.
 Adhucne fratres, horrat D. Aug. diuinae multo-
 ritudine magnitudinẽ nã statuens & comendans
 manibus hominũ nostrã salutis remedium, illos
 ita valuit preparare, vt uobis fieret misericordes,
 suo proprio incommodo & fragilitate animi e-
 docti, & propriis miseris, casibusque sãcti beni-
 gnores. *Quantũ igitur diuini muneris ergã salutẽ
 ueniam quantũ cura, quantũ sollicitudinis impen-
 sã, vt D. Petre peccatorum petuissent, vt scilicet ex
 proprio casu & miseria discezet aliorum miseris
 compari peccatorum: Permissus est cadere Petrus
 vt conuinceret D. Gregor. quia aũtor futurũ vt ut
 dicitur, vt in sua culpa discezet qualiter oporteret
 aliorum miseris. Petrus hinc addo D. Basil. lapsu
 suo infũ est, & eductus etiã alie infirmũ pariter.*
 Petrum inuere cœli clauibus honoratum, po-
 testate aperienti & claudendi dotatum absoluta.
 O qui bene talibus manibus tales committuntur
 clauis ad solamen tuũ, tuũ inquam, qui grauem
 te liges esse peccatorẽ quanta delibutus conso-
 latione, quanta roboratorũ fiducia potes accedere
 ad petre confessorũ: si namq; te scias peccatorẽ,
 & ipse est, & forte multo flagitiosior, ac proinde
 te non respiceret indignus & tomachabundus, nec
 in te mirabitur scelus quantumlibet graue, suum
 sã crime obicitus nec tuã dedignabitur animi
 fragilitatẽ, suam ipse considerans cordis incon-

stantiam: nihil etenim sic alicuius cordis eumo-
 rem deprimat, ne vilificiat alterum ob defectum
 aliquem sine stemmatis, sine motum, quam si ius-
 dem se obertum esse conspiciat. Hæc illum co-
 guntio mortificat, hæc mitem reddit & benignũ:
 quantumuis enim David vitam vel vnius militie
 (omni) faceret (quod proprium generose esse di-
 citur capitaneis) tamen quando loab totum illi
 perdidit exercitum, linguã nõ habuit, quã contra
 illũ exandesceret, & conuictis eum laceraret: quia
 loab illi in memoriã reduxit necẽ quam ille in-
 tulerat, (facinus tanto Rege indignum) Vixã mi-
 liti omnium integerrimo. Regique fidelissimo.
 His appositẽ pensat D. Hier. quẽdam S. Scri-
 pturã loca, nimirum verba illa Domini ad au-
 man peccatricẽ: *Suscipio pactum meum tecum,
 & scis, quia ego Dominus, vt recorderis, & confun-
 daris & non sit tibi vltra aperire os pra confusione 63.
 tua, cum iuro placatus tibi, in omnia que fecisti,
 ait Dominus. Et illa quã per Proph. Nahum ait:
 Mundatus es, non facies innocentem, Mundus eris Nahem. 7.
 sed non innocens, verum pœnitens. Loquatur D. 3.
 Hieron. Iusti post peccatum in statum pristinum re-
 d. Hi 1.
 stituit, os aperire non audent, sed cum Apostolo di. Lib. 2. cor. 7.
 eunt: qui nõ sum dignus vocari Apostolus: quia per-
 tra Pelag. secutus sum ecclesiam Dei, Teipsum, monet D. Aug. p. 222.
 considera Confessorie, & addices, qualiter te pec-
 catorum oporteat recipere etiam Iporelissimum: D. Av. 6.
 Considerans teipsum, ait D. Pau. quod si alter pec-
 cator sit, nõ nõ sit impeccabilis, & exemplo D. Pet. de temp.
 instruat: *Idẽ eruditus et & dicitur in Petro quem ad fin.
 admodum eum Dominus sui causa passus circum- Tom. 10.
 scribi delicto, & quem admodum illi sãcti, piteatq;
 sigũserum. & generũ humani columnam (Ecce
 quã propria D. Petre verãq; epitheta) Permissio
 motu dominante quassari, vt populorum doctoribus
 & magistris esse exemplũ a Deo sibi non peccandi
 gratiam minime condonãtã. Vnde, hortante eodẽ
 D. Aug. accedenti ad te peccatorẽ: Non statim ab-
 jectus & condẽnnes sed cõpati & iuge consolare
 & reuoca cõmoda iacenti afflicto, porrige manum,
 erige lapsũ spũ et diuini clementie vt promitte. & e-
 abis vt velũ dicere Confessorũ non debere pec-
 catorẽ reprehẽdere, culpas eius aggranare, ob suas
 illũ terrete viuendi dissolutiones, aliquando, imo
 sepius aspẽritatẽ adferre, sed vt illud faciat eum
 mactitudine seipsũ cõsiderans: *Quia ipse cõu-
 datus est infirmitate quã motus &iple inrimo cõ-
 paratur: vt consolaretur peccati qui ignarã & errãt.*
 Vtiliter nos præmouet Spiritus S. *Qui non est
 sentatus quid scit vir in multũ expertus cogitabit. Eccl. 43. 9
 multi est qui multa didicit, enorabit inuolũtã. Qui
 nõ est expertus pauca recognoscit. &c. Verba hæc vite
 pẽpenã***

IV

Condo-
lete de-
bet pecca-
tori Con-
fessorius.

perpeta optime proposito nostro conveniunt. Conceptum hunc mellissimè more suo profectur D. Bernardus duobus his Apost. Petro & Paulo eximiam Dei perpendens misericordiam. quò illi placuit illos nobis doctores proponere & mediatores. Quis, inquit, peccatorum præsumet ad Christum accedere ipso sole puriore? Ille in utraque natura purissimus est, qui peccatum non fecit, nec dolus inventus est in ore eius. Quomodo ad illum accedere audebo, qui sum supra modum peccans peccator, qui peccavi super numerum arena maris, eum ille purior. ego impiorum esse non possum. Verendum est, ne in manus Dei venientis, si illi appropinquare præsumero. Porro diuinam laudate misericordiam, inquit Bernardus, qui me remisit, statumq; animæ meæ remediū in eorum manibus, qui grauissimi fuerunt peccatores: etenim propria fragilitas ipsos docet misericordiam. Propterea dedis mihi duos homines istos, qui homines essent & peccatores. & maxime peccatores, qui in se ipsis, & in se ipsis asserunt, quomodo late alius miserere debeant: magno enim criminari, magno criminibus facile donabimur. Quia quæ mensura mensuræ ut eis, penitetur nobis. Cõcludit igitur: Tales docent humano generi peccatores, & doctores cogitatis, qui dulces essent & potentes &c.

S. J. Fuge occasiones, in quibus nec ipse Petrus Pontifex uniuersalis, nec ipse Deus Magister generali firmi permanserunt.

Tertio dicitur D. Ambr. & D. Chryl. & D. Hier. e D. Aug. tam enormem permisit Deus casum in viro tanta pietate conspicuo, & qui a Orat. de sibi de constantia blandiebat: ut tu, qui tanta Resurrex. non fulges oribus probitate, nec animi fortitud. Ho. 6. de dine, sed ipsa es mentis infirmitas, timeas & pericula fugias, cum in illis nec ipse Petrus constantia seruauerit si quis locus esset tot ventis & turbidibus periculosus, ut nautis omnibus tutior ac d. Lib. 3. de lecurior, nauis bitumine & pice illita, præparata, compacta ut nihil desideretur amplius, unico momento absorpta & confra. ta perisset, videns eam nauicula lacera, dissoluta, quomodo sibi timeret, qua non vigilanti fugam atque peret peocellat, pericula turbidibus, vitatura? si turbo quis exurgeret, adeo vehemens, ut rupes ipsas radicitus euelleret & in ætera dispergeret, quid ageret stramen aridum? quo timore percelleretur, si iudicio polleret, conspiciens rupes everti firmissimas? sancti naves sunt altioris structure, mundi hanc nauem nauigantes tot periculis, & ventibus tremenda: videmus naues aliquando

grandiores demergi, & occasum turbidibus heu dolendum? abortire & nonnumquam, ut quas satis leues esse dignoscimus; quid tu adurus es, misera nauis, confra. ta lacera, quam quilibet venti status abripit? nullis viribus ad restitendum obarmata.

Hæc est ex iudicio D. Chryl. ratio, ob quam permisit Deus, ut multi, & præclar. S. in casu lapsi sint pudendos & lamentabiles. Exprimunt capite in David. Quam sanctus? sufficit diuinitas de illo testimonium: Inueni hominem secundum cor meum, ita in omni materia præsumens, ut illi illum Deus quasi mag. stru ordinauit, omni in populis, ut omnes instruat status, & in quibus genere occasum, ita ut liber Psalmorum eius quasi uniuersale sit armentarium, in quo anima reperiat & paruulus & magnus, nobilis & plebeus, diues & pauper, sanus & infirmus, innocens & peccator, iustus & iniustus. Hæc animo recitat, inquit D. Chryl. nec sine admiratione quid casus subesse possit, quod ex omnibus SS. libri leges, Prophetarum, Euang. & Epist. Canonum, nullos frequentior sit quilibet tempore, quibuslibet diebus, omnibus horis, omnibus statibus, omnibus personis, & omnibus occasibus, incunctis & inuinctis, gaudij & doloris penulis, & referendi gratias, quam liber psalmographus Davidis: Mihi sepe numero admirari contigit, & mecum mente confundere cogitans & dicam: tuus res gratia præceteris veteris testamenti, nauis scripturis librum David sic admirari mecum Christiani atque hinc sola ore voluerunt ver. Insignis legislator fuit Moyses, Deum vultu facie ad faciem, cum eo conuersatus est vultu. Camicus cum amico. Creationem mundi nobis de scribit & quis eum creauerit nostris oculis obpescit omnia, caelos suis stellis fulgidis, æra factis repletum auidis, aquas piscibus suis fecundis, terram plantis suis abundantem, quod tamen uocatum semel in anno legitur Ecclesia. Moyses magis suis legislator & liber eius maximus est, vixit semel in annis singulis per Ecclesiam legimus. Oculis: nihil mirum, cum sit verus testamentum. Ad nouum igitur accedamus. Quid magis solemnissimum ipsis SS. Euangeliis in quibus nobis referuntur opera prodigiola & miraculosa Saluatoris, quæ totum mundum rapiunt in admirationem, & ex quibus pro nostra fecit redemptionem. Quid autem ad h. tionem SS. Euangelium ubi miracula præfata Christi prædicantur, ubi Deus cum hominibus conuersatus, ubi mors asseruitur, ubi a morte præcepta surgunt. Ubi ubi nostram Christum renouat, & reuocatum saluæ genus humani renouat dicere: Deum præcipere.